

Justyna Ziętek

**Psychospołeczne uwarunkowania motywacji osiągnięć
młodzieży maturalnej o różnym poziomie kompetencji temporalnych**

STRESZCZENIE

Głównym celem rozprawy doktorskiej była analiza zależności pomiędzy wybranymi zmiennymi psychospołecznymi tj. cechami osobowości, samooceną, stylami radzenia sobie ze stresem a motywacją osiągnięć młodzieży maturalnej o różnym poziomie kompetencji temporalnych. W pierwszym etapie analiz weryfikowano zależności pomiędzy wybranymi zmiennymi psychospołecznymi a motywacją osiągnięć maturzystów. Kolejnym, zasadniczym etapem analiz była próba odpowiedzi na pytanie – dlaczego, na mocy jakich psychicznych procesów pośredniczących (mediujących) zależności te występują. Założono, że rolę mediatora powiązań pełnią kompetencje temporalne.

Badaniem objęto grupę 360 uczniów klas maturalnych. Do pomiaru analizowanych zmiennych wykorzystano następujące metody badawcze: Skalę Tendencji do Osiągnięć MACH A. Mehrabiana, Inwentarz Osobowości NEO-FFI autorstwa P. T. Costy, R. R. McCrae, Wielowymiarowy Kwestionariusz Samooceny MSEI E. J. O'Briena i S. Epsteina, Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS N. S. Endlera i J. D. A. Parkera oraz Kwestionariusz Kompetencji Temporalnych KKT opracowany przez Z. Uchnasta i K. Tucholską.

W oparciu o rezultaty badań własnych można stwierdzić, iż zasadnicze dla niniejszej rozprawy hipotezy badawcze zostały potwierdzone. Zgodnie z oczekiwaniami ujawniono, iż istnieje związek między cechami osobowości, samooceną, stylami radzenia sobie ze stresem a motywacją osiągnięć młodzieży maturalnej. W przypadku opisywanych analiz, kompetencje temporalne zostały uznane za zmienną silnie mediującą, pośredniczącą w powiązaniach między wybranymi zmiennymi psychospołecznymi a motywacją osiągnięć maturzystów. Na tej podstawie można stwierdzić, że analizowane w rozprawie zmienne psychospołeczne warunkują motywację osiągnięć pośrednio – poprzez poziom kompetencji temporalnych.

Wyniki badań, poza walorem poznawczym, posiadają również wartość aplikacyjną. Uzyskana wiedza może mieć praktyczne zastosowanie w poradnictwie psychologicznym, oddziaływaniach terapeutycznych oraz pedagogicznych, a także w treningach związanych z rozwojem osobistym, zwłaszcza przy kreowaniu ścieżki rozwoju edukacyjno – zawodowego maturzystów.

04.04.2017, Justyna Ziętek